

Titulació	Tipus	Curs
4317545 Arqueologia Prehistòrica	OT	0

Professor/a de contacte

Nom: Raquel Piqué Huerta

Correu electrònic: raquel.pique@uab.cat

Equip docent

Ramon Perez Obiol

Raquel Piqué Huerta

Marian Berihuete Azorin

Rosa Maria Albert Cristobal

Umberto Lombardo

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No en té.

Objectius

L'arqueobotànica es centra en l'estudi de l'entorn vegetal i dels usos de les plantes en el passat. L'objectiu d'aquest mòdul és que l'estudiant sigui capaç d'analitzar les restes de naturalesa vegetal procedents dels jaciments arqueològics i gestionar correctament el seu estudi. Es durà a terme una presentació dels debats teòrics i metodològics actuals de la disciplina. S'abordaran les estratègies de mostreig, els mètodes de recuperació, la classificació, la quantificació i la interpretació de les restes arqueobotàniques. Si bé en el mòdul es tracten tot tipus de restes vegetals, el curs es centra principalment en la identificació de les macrorestes vegetals (llavors, fruits, fustes, carbons), dels fitòlits i del pol·len. El mòdul té un enfocament teoricopràctic en què es tindran en compte tant els processos de formació dels conjunts arqueobotànics com les estratègies de camp i el treball de laboratori.

Competències

- Analitzar críticament una problemàtica científica determinada a partir d'evidències i documentació específiques.
- Analitzar i extreure informació científica rellevant de materials arqueològics i dels resultats obtinguts en anàlisis científiques especialitzades.
- Comunicar els resultats de projectes d'arqueologia prehistòrica en diferents contextos socials i audiències, especialitzades i no especialitzades
- Demostrar habilitats de rigor, responsabilitat i qualitat en el treball científic i divulgatiu.
- Dissenyar projectes de recerca sobre jaciments i materials arqueològics de cronologia prehistòrica.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer els reptes actuals en l'àmbit d'estudi de l'arqueologia prehistòrica
- Reconèixer i utilitzar els conceptes teòrics i metodològics apropiats per al disseny, la planificació i l'execució de projectes sobre jaciments i materials arqueològics de cronologia prehistòrica
- Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Treballar tant de manera individual com en equips de caràcter interdisciplinari

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar protocols d'execució dels treballs de camp i recollida de mostres arqueobotàniques.
2. Avaluar críticament la idoneïtat de les diferents eines instrumentals necessàries per a la recerca en arqueobotànica.
3. Demostrar la capacitat d'integració en un equip amb especialistes d'altres disciplines
4. Fer servir el vocabulari tècnic específic i d'interpretació associat als estudis arqueobotànics.
5. Organitzar i planificar treballs de recerca arqueobotànics.
6. Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
7. Que l'alumnat sàpiga aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes arqueobotànics en entorns nous.
8. Que l'alumnat sàpiga comunicar les seves conclusions en matèria arqueobotànica, així com les raons últimes que les fonamenten d'una manera clara i sense ambigüitats.
9. Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
10. Tenir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i/o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca arqueobotànica.

Continguts

1. Introducció a les categories de restes arqueobotàniques.
2. Els processos de formació dels arxius sedimentaris i conjunts arqueobotànics.
3. Objectius i mètodes en antracologia i dendrologia.
4. Objectius i mètodes en paleocarpologia
5. Objectius i mètodes en arqueopalinologia
6. Noves tendències en arqueobotànica

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Clases introductories sobre los planteamientos teóricos y metodológicos de la asignatura.	10	0,4	2, 9, 10, 4
Pràctiques de laboratori	20	0,8	7, 1, 5, 6
Tipus: Supervisades			
Aprenentatge basat en problemes	20	0,8	7, 3, 5, 8, 6, 10, 4
Tipus: Autònomes			
Estudi independent	94	3,76	2, 9, 10, 4

Activitats dirigides:

- Clases introductories sobre els plantejaments teòrics i metodològics de l'assignatura.
- Seminaris de discussió
- Pràctiques de laboratori

Activitats supervisades:

- Tutories i exercicis pautats d'aprenentatge (individuals o en grups reduïts)

Activitats autònomes:

- recerca de documentació, lectura de textos, redacció de treballs, estudi

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Entrega de treballs resultat de les pràctiques	40%	1,5	0,06	7, 2, 5, 4
Exercicis pràctics de laboratori	20%	1,5	0,06	7, 1, 9, 5, 6
Treball final	40%	3	0,12	7, 2, 3, 9, 8, 10, 4

Assistència i participació: participació en els debats i presentació pública de treballs i exercicis

Exercicis pràctics de laboratori: presentació per escrit dels resultats de les pràctiques de laboratori

Treball final: realització d'un treball de recerca bibliogràfica

Examen final: prova escrita

Bibliografia

Manuels generals:

BUXÓ R., PIQUÉ, R. (eds.) 2003. *La recogida de muestras en arqueobotánica: objetivos y propuestas metodológicas*. Museu d'Arqueologia de Catalunya, Barcelona

HENRY, A. G. 2020 *Handbook for the analysis of micro-particles in archaeological samples*. Springer Nature, 318 p.

BUXO, R. 1998 *Arqueología de las plantas* Crítica, Barcelona.

BUXÓ, R., PIQUÉ, R. 2008. *Arqueobotànica. Los usos de las plantas en la Península Ibérica*. Barcelona: Ariel

GALE, R., CUTLER, D. 2000. *Plants in Archaeology. Identification manual of vegetative plantmaterials used in Europe and the southern Mediterranean to c. 1500*. Kew: Westbury and Royal Botanic Gardens. 512 pp

HATHER, J.G. 2000. *The Identification of the Northern European Woods. A guide for archaeologists and conservators*, London: Archetype Publications.

DIMBLEBY, G.W. 1985 *The palynology of archaeological sites*. Academic Press, London.

PEARSALL, D. 2015. *Paleoethnobotany: A Handbook of Procedures*. Left Coast Press: Walnut Creek.

MOORE, P.D., WEBB, J.A. AND COLLINSON, M.E. 1991. *Pollen Analysis*. 2nd Edition, Blackwell, Oxford.

Atles de referència

REILLE, M. 1992. *Pollen et spores d'europe et d'afrique du nord (Pollen and Spores of Europe and North Africa)*. Laboratoire de Botanique historique et Palynologie, Marseille.

SCHWEINGRUBER, F. H. 1978. *Mikroskopische holzanatomie* Zürcher A.G. Zug

SCHWEINGRUBER, F. H. 1990. *Anatomie europäischer Hölzer*. Bern und Stuttgart

SCHWEINGRUBER, F. H. 1996. *Tree rings and environment dendroecology*. Birmensdorf: SwissFederal Institute for Forest, Snow and Landscape Research- Berne: Haupt.

CAPPERS, R.T.J., BEKKER, R.M., JANS, J.E.A. 2006. *Digital Seed Atlas of the Netherlands*. Barkhuis Publishing, Groningen

Recursos web

<http://www.wsl.ch/land/products/dendro/>

<http://seeds.eldoc.ub.rug.nl/>

[ArcheoScience PhytCore DB](#)

Vegetation History and Archaeobotany <https://www.springer.com/journal/334/>

Bibliografia complementària:

Al llarg del curs es proporcionarà bibliografia complementària dels temes tractats.

Programari

Cap

Llista d'idiomes

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TEm) Teoria (màster)	1	Espanyol	primer quadrimestre	tarda